

- N. B. :** (1) All questions are **compulsory**.
(2) Cite **case-law** wherever **necessary**.
(3) **Figures** to the **right** indicate **full marks**.

1. Answer in two sentences each :- 20
- (a) What is a Trade-mark ?
  - (b) What is meant by Patent of addition ?
  - (c) Define an inventive step.
  - (d) What is the term of copyright for a "Musical work" ?
  - (e) Who is a composer ?
  - (f) Explain the term Design.
  - (g) Explain the term "Work".
  - (h) Who is a registered user under the Trade Mark Act of 1999 ?
  - (i) State the works in which copyright subsists.
  - (j) What are goods ?
2. Write short notes on any **four** of the following :- 20
- (a) Geographical indications.
  - (b) Fair Dealing
  - (c) Copyright societies.
  - (d) Communication to the public.
  - (e) Compulsory licensing in patents
  - (f) Requirements of registration of designs.
3. Attempt any **two** of the following situational problems :- 12
- (a) An Acrobat enchants the audience with his performance. Mr. B makes a visual recording of the performance and without the consent of the Acrobat exhibits the same to his friends on payment of charges.
    - (i) State the technical term which could define the Acrobat.
    - (ii) Has Mr. B committed any offence under the Copyright Act, 1957; if yes, state the penalty if any.
  - (b) Mr. Jack wants to use the name Ramesh who died recently, as his trade mark and applies for registration of the mark "Ramesh", to the registrar of Trade marks.
    - (i) State the procedure for Mr. Jack as per section 14 of the Trade Mark Act, 1999.
    - (ii) State and explain the qualities of a good mark.
  - (c) Mr. P invents and discovers a new method of cultivating pulses and desires to apply for a patent for the invention.
    - (i) Will Mr. P succeed to get a patent in the above case ?
    - (ii) What are the qualities of an invention to get a patent ?

4. Answer any **four** of the following :-

48

- (a) Explain the term Intellectual Property and explain its features.
- (b) Explain the defences available to the Defendant in the suit for infringement of Trade mark.
- (c) Discuss Revocation of a patent.
- (d) State the law on Registration of Designs.
- (e) What is Passing off ? Distinguish between an action of infringement of Trade Mark and Passing off ?
- (f) Which are the works in which copyright subsists ?

(मराठी भाषांतर)

(वेळ : ३ तास)

[एकूण गुण : १००

- सूचना : (१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
(२) शक्य असेल तिथे केस लॉ लिहा.
(३) उजवीकडे नमुद केलेले नंबर पूर्ण गुण दर्शवितात.

१. प्रत्येकी दोन वाक्यात उत्तरे द्या :-

२०

- (अ) 'व्यापारचिन्ह' म्हणजे काय ?
- (ब) 'अतिरिक्त एकस्व' (पेटेंट ऑफ अॅडिशन) म्हणजे काय ?
- (क) अविष्काराच्या पायरीची (इनव्हेंटिव्ह स्टेप्स) व्याख्या सांगा.
- (ड) 'संगीत रचनेकरता' प्रतिलिपी अधिकार किती वर्षे उपलब्ध आहे ?
- (इ) रचनाकार / संगीतकार म्हणजे कोण ?
- (फ) 'अभिकल्प' संज्ञा स्पष्ट करा.
- (ग) 'रचना / कृती' संज्ञा स्पष्ट करा.
- (ह) व्यापारचिन्ह कायदा, १९९९ अंतर्गत नोंदणीकृत उपभोगकर्ता म्हणजे कोण ?
- (ई) कोणत्या रचनेत प्रतिलिपी अधिकार आढळतात ?
- (ज) वस्तू (माल) म्हणजे काय ?

२. खालीलपैकी कोणत्याही चारवर संक्षिप्त टिपा लिहा :-

२०

- (अ) भौगोलिक संकेत
- (ब) योग्य सौदा (फेअर डिलिंग)
- (क) प्रतिलिपी अधिकार संस्था
- (ड) जनतेला माहिती देणे (कम्यूनिकेशन करणे)
- (इ) एकस्व अंतर्गत सक्तीचा परवाना
- (फ) 'अभिकल्प' नोंदणी करणाऱ्याच्या आवश्यकता

[TURN OVER

३. खालीलपैकी कुठल्याही दोन प्रासंगिक समस्या सोडवा :-

१२

(अ) डोंबारी त्याच्या खेळाच्या प्रदर्शनाने प्रेक्षकांना मंत्रमुग्ध करतो. श्री. ब हा खेळ दृष्य लिपिबद्ध करतो आणि पैशाच्या मोबदल्यात डोंबान्याच्या मान्यतेशिवाय आपल्या मित्रांना खेळाचे लिपिबद्ध दृष्य दाखवितो.

(१) डोंबान्याला स्पष्ट करणारी तांत्रिक संज्ञा / व्याख्या सांगा.

(२) प्रतिलिपी अधिकार कायदा, १९५७ अंतर्गत श्री. ब यांनी गुन्हा केला आहे का? जर केला असेल तर शिक्षा असल्यास त्याचे विवरण करा.

(ब) नुकताच मरण पावलेल्या रमेश यांचे नाव श्री. जॅक यांना व्यापारचिन्ह म्हणून वापरायचं आहे आणि त्यासाठी त्यांनी व्यापारचिन्ह निर्बंधकाकडे 'रमेश'नावाचा नोंदणीकरण अर्ज केला.

(१) व्यापारचिन्ह कायदा, १९९९ अंतर्गत कलम १४ खाली श्री. जॅक यांना अवलंबवावी लागणारी प्रक्रिया सांगा.

(२) उत्तम व्यापारचिन्हाची गुण विशेषता सांगा आणि स्पष्ट करा.

(क) श्री. प यांनी शेती करताना कडधान्य / डाळी संबर्धित करण्याच्या नविन पध्दतीचा अविष्कार केला आणि शोध लावला आणि या अविष्काराची त्यांना एकस्व म्हणून नोंद करण्यासाठी अर्ज करण्याची इच्छा आहे.

(१) श्री. प एकस्व मिळवण्यात सफल होतील का?

(२) अविष्काराच्या कुठल्या गुणवत्तेची / वैशिष्ट्यांची एकस्व मिळवण्यासाठी आवश्यकता असते?

४. खालीलपैकी कोणत्याही चारची उत्तरे लिहा :-

४८

(अ) बौद्धिक संपदा संज्ञा स्पष्ट करा आणि त्याची ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

(ब) व्यापारचिन्ह अधिक्षेप (इंनफ्रिन्जमेंट) दाव्यात प्रतिवादीला उपलब्ध असलेले बचाव / युक्तिवाद स्पष्ट करा.

(क) एकस्वचे रद्दीकरण (रिव्होकेशन) यावर चर्चा करा.

(ड) अभिकल्प नोंदणीकरणाशी संबंधित कायद्याचे विवरण करा.

(इ) उल्लंघन म्हणजे काय? व्यापारचिन्ह अधिक्षेपाची कृती (इंनफ्रिन्जमेंट) आणि उल्लंघन (पासींग ऑफ) यातील फरक स्पष्ट करा.

(फ) कुठल्या रचनेमध्ये प्रतिलिपी अधिकार आढळतात?